

Financiële ontwikkelingen 2026

27 juni 2024

Inhoud

- Aanleiding – verzoek bestuurlijke werkgroep FKGR
- Taakuitvoering ODMH
- Relevante ontwikkelingen
- Doorgevoerde bezuinigingen
- Sturingsmogelijkheden begroting
- Financiële positie & weerstandsvermogen

Bestuurlijke werkgroep FKGR

- De financiële positie van gemeenten verslechtert vanaf 2026 als gevolg van krimp van het gemeentefonds ('ravijnjaar').
- Bij de GR-en in Hollands-Midden is het verzoek neergelegd om bij de behandeling van de begroting 2025 in het AB een (scenario)notitie toe te voegen hoe een bezuiniging op gemeentelijke bijdragen mogelijk is.
- Op 18 maart 2024 heeft er een gesprek plaatsgevonden met een delegatie van de bestuurlijke werkgroep FKGR over de financiële positie van gemeenten vanaf 2026, de financiële positie van ODMH en over de werking van de financiële kaderstelling gemeenschappelijke regeling.

Taakuitvoering ODMH (1)

- Milieutaken in de hele regio:
 - Alphen aan den Rijn
 - Bodegraven-Reeuwijk
 - Gouda
 - Krimpenerwaard
 - Waddinxveen
 - Zuidplas
 - Provincie Zuid-Holland
- Bouw- en woningtoezichttaken:
 - Bodegraven-Reeuwijk
 - Gouda
 - Waddinxveen
 - Zuidplas
 - Provincie Zuid-Holland (BRIKS-taken)
- Zwemwatertaak in Zuid-Holland

Taakuitvoering ODMH (2)

Tabel 1 Urenbegroting jaarprogramma ODMH naar basis/milieuplus/plus

	2022	2023	2024
basistaken	23%	23%	29%
milieuplustaken	46%	46%	42%
plustaken	31%	31%	29%

Basistaken zijn wettelijke taken. Maar ook veel milieuplus- en plustaken hebben een wettelijke grondslag. De ODMH adviseert bijvoorbeeld bij ruimtelijke ontwikkelingen over aspecten uit de fysieke leefomgeving, zodat deze aspecten conform wet- en regelgeving worden beschouwd. Dit is een wettelijke taak, maar geen basistaak van een omgevingsdienst. In het productenboek van de ODMH staat bij ieder product of het een wettelijke grondslag heeft. De regionale producten daargelaten schat de ODMH in dat in 2024 80% van zijn totale takenpakket wettelijke taken betreft.

Relevante ontwikkelingen

- Invoering Omgevingswet en Wkb per 1 januari 2024
- Dynamisch speelveld: woningbouwopgave, stikstofcrisis, waterkwaliteit, bodemdaling, energietransitie, milieucriminaliteit, ZZS (Zeer Zorgwekkende Stoffen), PFAS
- Bodemtaken over van provincie naar gemeenten
- Interbestuurlijk Programma versterking VTH-stelsel (robuuste omgevingsdiensten)
- Intensivering samenwerking omgevingsdiensten in Zuid-Holland
- Toenemende eisen op terrein van o.a. rechtmatigheids-verantwoording / AVG/ WOO/ digitale veiligheid (BIO/ NIS2)
- Verduurzaming Midden-Hollandhuis, incl. actualisatie MJOP

Doorgevoerde bezuinigingen (1)

Milieutaken:

- In 2013, 2014 en 2015 is een bezuinigingsoperatie (op eigen initiatief) uitgevoerd van in totaal 15%, jaarlijks 5% (op de gemeentelijke inbreng).
- Gouda milieu 2,5% in 2018
- PZH nullijn in 2017 (bijdrage 2016 omgerekend naar nieuw urenaantal)
- PZH nullijn in 2018 (bijdrage 2016 omgerekend naar nieuw urenaantal)
- PZH nullijn in 2019 (bijdrage 2016 omgerekend naar nieuw urenaantal)
- Alphen aan den Rijn 2,5% in 2023 en 2024
- Bodegraven-Reeuwijk 2,5% in 2024

BWT:

- Bij overdracht taken in 2012 (-10%)
- In 2015 voorstel om naar 10% efficiencyvoordeel voor BWT te streven
- In 2024 afname uren i.v.m. invoering Wkb met circa 5%
- Bodegraven-Reeuwijk BWT 2,5% in 2017
- Bodegraven-Reeuwijk 2,5% in 2024 (op uren vóór afname Wkb)

Doorgevoerde bezuinigingen (2)

- De afgelopen jaren zijn daarnaast diverse werkzaamheden opgepakt zonder dat hier additionele financiering tegenover stond. Zo zijn voor de implementatie van de Omgevingswet en Wkb bijvoorbeeld geen aanvullende middelen aangevraagd bij de deelnemers. De kosten die hiermee samenhangen hebben we in de afgelopen jaren kunnen opgevangen binnen de staande begroting(en). Dit is ten koste gegaan van andere innovaties en ontwikkelingen.

Sturingsmogelijkheden begroting

- Onderzoek naar mogelijkheden langs de volgende lijnen:
 - Beoordelen materiele budgetten
 - Efficiency in processen
 - Thematisch wijziging omgevingsplan
 - Verdere digitalisering, automatisering, robotisering en toepassing (geo) AI
 - Onderzoek naar anders vormgeven frontoffice
 - Inhoudelijke keuzes van de deelnemers (takendiscussie)
 - Kostenbesparing bij de deelnemers door taken regionaal uit te laten voeren (bijvoorbeeld BWT-taken, legesinningsproces, extra taken duurzaamheid)
 - Intensivering samenwerking vijf Zuid-Hollandse omgevingsdiensten (bijvoorbeeld gezamenlijk risicomodel, inzet drones, gezamenlijk uitvoering bedrijfsvoeringstaken rondom informatiebeveiliging, inkoop(functie) etc.)

Juist ook om mens en middelen vrij te spelen om in te zetten voor nieuwe ontwikkelingen en verplichtingen.

Financiële positie & weerstandsvermogen

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Weerstandratio	87,6%	86,6%	89,1%	77,7%	82,8%	91,6%	86,2%
Algemene reserve	1.403	1.403	1.403	1.403	1.403	1.403	1.401
Bestemmingsreserves	<u>1.196</u>	<u>1.051</u>	<u>952</u>	<u>915</u>	<u>878</u>	<u>877</u>	<u>644</u>
Eigen vermogen	2.598	2.454	2.355	2.317	2.280	2.280	2.045

Bedragen x €1.000

Weerstandvermogen → Is in ultimo 2023 gezakt naar 71% (2022: 92%). Bij storting positief jaarrekeningresultaat 2023 (248k) in de algemene reserve stijgt het weerstandsvermogen naar 86% en voldoet ODMH weer aan de robuustheidsnorm van 80% en aan onze eigen streefwaarde (80-100%).

Samenvattend

- ODMH is als uitvoeringsorganisatie lean en mean georganiseerd met als uitgangspunt 'sober en doelmatig'
- Gelet al eerder doorgevoerde bezuinigingen en extra ontwikkelingen die op de ODMH zijn afgekomen en nog afkomen is verdere bezuiniging niet opportuun.
- ODMH blijft inzetten op verder efficiencymaatregelen in haar taakuitvoering. Juist ook om mens en middelen die hiermee kunnen worden vrijgespeeld in te zetten voor nieuwe ontwikkelingen en verplichtingen en hiermee (deels) te voorkomen dat hiervoor aangeklopt hoeft te worden bij de deelnemers.
- Bezuinigen betekent dingen niet meer doen (takendiscussie). Dat is aan gemeenten en provincie. Of extra taken bij de ODMH beleggen.
Basistaken staan vast.
- Maar bezuinigingen brengen een risico met zich mee: o.a. niet meer voldoen aan robuustheidscriteria...

En dan?

